

Thema : Valt er wat te vieren?

Arjan Noordhoek

Inleiding/uitleg viering

Het is de taal van de bajes, waar ik werk als gevangenisdominee:

Vált er wat te vieren.. als je vastzit en met dit mooie weer niet buiten kan zijn?

Vált er wat te vieren...in een kerk waar je wordt aangekeken op je strafblad of op je geaardheid ?

Blauw is de kleur van justitie, waar mensen vastzitten die soms ook gelovig zijn, die goede woorden nodig hebben, omdat je anders gaat twijfelen aan alles en iedereen. Daar zijn ook elke week kerkdiensten, blauwe kerkdiensten. Zo zijn er ook zwarte kerkdiensten, bv in de Bijlmer, waar mensen uit Afrika elkaar komen om op hun eigen wijze de bijbel te lezen, en die niet langer voorgekauwd willen worden door witte predikers.

Deze maand was er in de BG Silo-Utrecht de eerste Roze Dienst voor mensen die soms al niet meer in de kerk komen, omdat ze vanwege hun liefde voor hetzelfde geslacht niet welkom waren. Dan is het heilzaam om de bijbel met 'je eigen mensen en je eigen ogen' te lezen. Zo hebben vroeger ook slaven, vrouwen en mensen met een strafblad dat moeten doen.

Ik heb voor deze roze viering gekozen voor het verhaal van de Doop van Jezus. Omdat Johannes de Doper mij altijd erg aanspreekt (Arjan =Arie Johannes) maar vooral omdat deze doper totaal niet verwachtte dat Jezus als Messias ook een doop nodig had en het toch wilde en deed. Waarom?

Vandaag willen we uit de bijbel lezen met onze eigen kleuren. Want allen hebben we wel ervaringen hebben die we net als de zwarte of de roze mensen niet altijd kunnen delen met anderen.

We geven de bijbel nog een kans om állen aan te spreken die dat gevoel van onveilig zijn en niet geaccepteerd worden kennen of gekend hebben.

Om ons allen in onze eigen kleur en taal te laten zegenen en om voor elkaar tot zegen te zijn.

Want alleen gezegende mensen kunnen die sceptische vraag 'Valt er wat te vieren'... ombuigen naar de betere vraag waarin hoop en verwachting doorklinkt: Wát valt er te vieren, in de kerk ná Pinksteren?

Marcus 1: 9-12 (NBV)

¹ Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God. ² Het staat geschreven bij de profeet Jesaja:

'Let op, ik zend mijn bode voor je uit, hij zal een weg voor je banen.'³ Luid klinkt een stem in de woestijn: "Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden!"⁴ Dit gebeurde toen Johannes de Doper naar de woestijn ging en de mensen opriep zich te laten dopen en tot inkeer te komen, om zo vergeving van zonden te verkrijgen. ⁵ Alle inwoners van Judea en Jeruzalem stroomden toe en lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl ze hun zonden beleden. ⁶ Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij leefde van sprinkhanen en wilde honing. ⁷ Hij verkondigde: 'Na mij komt iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om me voor hem te bukken en de riemen van zijn sandalen los te maken. ⁸ Ik heb jullie gedoopt met water, maar hij zal jullie dopen met de heilige Geest. ⁹ In die tijd kwam Jezus vanuit Nazaret, dat in Galilea ligt, naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. ¹⁰ Op het moment dat hij uit het water omhoogkwam, zag hij de hemel openscheuren en de Geest als een duif op zich neerdalen, ¹¹ en er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.'¹² Meteen daarna dreef de Geest hem de woestijn in. ¹³ Veertig dagen bleef hij in de woestijn, waar hij door Satan op de proef werd gesteld. Hij leefde er te midden van de wilde dieren, en engelen zorgden voor hem.

Meditatie naar Marcus 1: 9-12

een nieuw begin maken

Bij het woord 'vieren' gaat het er volgens mij om dat een feest en de inhoud ervan met elkaar is verbonden, je wordt gedoopt als je er voor kiest, als er een blije beslissing is genomen, feest en blijdschap horen bij elkaar. Dat zoeken we vandaag ook in de tekst die zojuist gelezen is.

Het verhaal van de doop van Jezus, het begin van het Marcus-evangelie, past goed in een baptisten kerk, waar een doopvont is. Daarin ga je als volwassenen kopje onder, wat je zélf gekozen hebt, om ritueel gereinigd te worden. Als je een nieuw begin wilt maken. In Silo kom je van rechts kom, vanuit je oude leven, je wordt gebracht door een familielid of een vriend/in. En links ga je er weer uit, kletsnat maar wel warm opgewacht door een lid van je nieuwe kerkfamilie. Dat hebben mensen nodig, een nieuw begin, een warm welkom, herstel van je vertrouwen in jezelf en in anderen...

Het zijn de eerste woorden van Marcus: Jezus begint zijn missie met zijn doop. Een missie die maar drie jaar zou duren voordat Hij werd vermoord. Het verhaal van Johannes de Baptist, de Doper, gaat aan zijn verhaal vooraf.

Johannes die als een soort woestijnheilige de chique van Jerusalem oproept als een echte boeteprediker. Ze moeten stoppen met hun leventje van vaste zekerheden en gewoontes, die gebaseerd zijn op eigenbelang en ten koste gaan van de armen. Johannes staat op schilderijen meestal afgebeeld met de omhoog wijzende vinger, (anders dan de vinger van de Creatio van Michelangelo, een vinger, die nog beroemder is geworden). Hij roept mensen op om zich voor te bereiden op de komst van de Messias, Davids Zoon, lang verwacht.

Ook Johannes kwam gewelddadig aan zijn einde, hij werd onthoofd op voorstel van Salomé, de mooie dochter van koning Herodes. Die was misschien een beetje verliefd op Johannes, op die machoman die meer lef had dan hij, maar hij kon zijn dochter niet weigeren na een weddenschap. Boeiend die verhalen, zo levensecht als de verhalen die ik dagelijks in de gevangenis hoor. En die soms op mijn eigen levensverhalen lijken, ik Arie Johannes, Arjan...

Jezus laat zich dopen, waarom? De gelovigen hebben later altijd gezegd dat Jezus geen zonden had, waarom dan je laten schoonwassen? Het is een van die merkwaardige dingen die Jezus als Mensenzoon zei en deed, Hij wilde het bestaan van mensen helemaal delen, met alles er op en er aan. Inclusief die behoefte om schoon te worden, om opnieuw te kunnen beginnen. Hij was als Ware Mens op zoek naar liefde, dat heeft Hij geweten, inclusief de veroordeling, als een lam is Hij geslacht.

Marcus vertelt die doop in een paar woorden, andere evangeliën zijn veel uitbundiger. Jezus liet zich dopen door de Doper, de hemel scheurde open, de Geest kwam op hem in de gedaante van een duif, en een vaderlijke, maar misschien ook wel moederlijke stem klonk uit de hemel: 'Dit is mijn geliefde kind, in jou heb ik Mijn welbehagen' (NBG)

'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde (NBV)

Het feest van de doop, dan valt er iets te vieren, maar lang duurt het niet. Zo staat het er: de Geest drijft Jezus meteen de woestijn in. Marcus ziet er duidelijk ook de rol van God de Vader zelf in, is Die Jezus aan het testen? Of is die woestijnervaring de grote leerschool voor wat er nog komen gaan? Om te weten waar alle mensen in hun leven mee te maken krijgen? Om aan mensen te leren dat het niet gaat om God te verwijten wat Hij allemaal doet en niet doet, maar te ervaren dat er maar één vraag belangrijk is: wat is de Barmhartige, mijn Maker, de Ene mij aan het leren, wat is Zijn doel met mijn leven?

En dan volgt het verhaal van de woestijnervaringen van Jezus.

In de woestijn, een gebied van stilte, angsten en gevaar, daar kun je die moeilijke vragen in je leven niet vermijden, moet je ze toelaten. In het evangelie van Lucas beschrijft Lucas de verzoeken uitvoeriger: de verleiding van het materialisme, (maak van die stenen broden, heb je minder honger) van de macht, (even knielen voor de duivel en je hebt alles) van het pijnloos godsvertrouwen (spring dan, jij zal als godskind zeker door engelen worden gedragen in plaats van dat je te pletter valt...)

Wij hoeven vandaag niet alles aan elkaar te vertellen wat er gebeurt in de woestijn van het leven, Marcus doet dat ook niet. Mensen die er geweest zijn weten wel wat daar gebeurt. Soms zijn we er in gedreven. Misschien door de Geest, misschien door eigen stomme schuld, of door nog iets anders, door het ongeluk bijvoorbeeld, door onmacht, door het niet weten wie ze zijn, door angst voor iets dat we vrezen, maar wat nooit op komt dagen.

Sommige mensen zijn in staat jarenlang de grote levensvragen of vragen over hun eigen zijn opzij te drukken. Als je er niet over na hoeft te denken zijn ze er ook niet. Maar vaak komt er een moment dat het niet anders kan dan ze onder ogen te zien. Dan worden gevoelens zo sterk, dan word je met jezelf en jouw realiteit geconfronteerd. Als je dan jezelf verloochent, loop je kans om jezelf te verliezen. Of niet meer te weten wat of wie je bent, wat je waarde is.

Er zijn mensen die zulke momenten, die langer of korter kunnen duren, woestijnervaringen noemen. Ervaringen die soms verschrikkelijk zijn als je er middenin zit, maar waarvan je later soms kunt zeggen dat je er wat van geleerd hebt: je hebt jezelf beter leren begrijpen, je bent gaan waarderen wat het leven je wel te bieden hebt; je kunt beter de stilte in jezelf waarderen. Noem maar op, de meesten van ons kunnen wel zo iets vertellen.

Het is wel moeilijk om de positieve kanten ervan te zien, omdat de tijd dat je in de woestijn doorbrengt helemaal niet zo positief is. In de zoektocht naar de liefde zijn er veel verzoeken en ook wilde dieren. En engelen die je helpen zijn vaak moeilijk te zien, of misschien zijn ze wel, maar je ervaart ze niet als degenen die jou dienen, of voor je zorgen, niet als liefdevol en nabij.

Soms hoor ik dat in de gevangenis zó: *Hoezo wij ook engelen, bengelen zul je bedoelen, wie kan je nou vertrouwen tegenwoordig? En ergens sterker van worden, dat is een veel te mooi beeld, toch? Voor jou wel? Nou, fijn voor je. Maar ik had toch liever niet in die woestijn willen rondlopen, dan maar wat minder sterk, dan maar wat minder geleerd. Het weegt niet tegen elkaar op..*

Soms moet je diep graven naar jezelf, of moet je helemaal zelf uitvinden wie je bent. Zijn er geen rolmodellen, zie en hoor je om je heen alleen maar hoe het hóórt en hoe jij juist niet moet zijn. Dan ga je krampachtig verleidingen omzeilen of geef je je er juist aan over...

Wat is de kracht van Jezus om te doen wat hij doet? Wordt Hij als Godszoon behoed voor pijn of wéét Hij dat het goed zal aflopen? Wat houdt hem op de been in de woestijn, in de zoektocht naar geluk en liefde, en daarna? Waardoor blijft hij op de been en bezwijkt hij niet voor wat er op zijn pad komt? Hoe doe ik dat in mijn tijd en mijn situatie?

Het geheim zit in dat doopmoment: niet de duif, niet het water, niet de sterke armen van Johannes, maar het zijn de woorden van zijn vader: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, jij bent mijn vreugde'. Wie droomt er niet van een vader die dat zegt: 'Jij bent mijn geliefde zoon, jij bent mijn vreugde, ik geloof in jou. Als alle vaders dat tegen hun kinderen zouden zeggen, zouden er heel wat minder woestijnen worden ervaren. Vooral op die momenten waarop kinderen andere partners kiezen dan die hun ouders hadden gehoopt....

Als ouders hun kinderen zegenen in wie ze zijn, en vreugde beleven aan hun kind zoals die is, wordt het zoeken naar wie je bent en wie je mag zijn, jouw identiteit, een stuk gemakkelijker. Als je ouders je zegenen en in je geloven, kan je de woestijnen, de maatschappelijke

struikelblokken, de verleidingen en uitdagingen een stuk beter en zelfbewuster tegemoet treden.

Dát is wat de Vader van Jezus hier doet. Eén van de Joodse namen voor G"D is de Ene, de Onkenbare, de Onzienlijke. Maar hier laat God de Vader zich wel zien en kennen in wie Hij voor mensen wil zijn: de doop van Jezus de Mensenzoon is ook voor jou en mij als mensenkind een bevestiging, de bevestiging dat jij en ik een geliefd kind van God zijn : Zijn belangeloze liefde zal Hem en jou altijd nabij zal zijn.

Maar hoe voel je dat dan, hoe kan je dat weten?

Let goed op de mensen met een boodschap voor jou die Hij meestuurt in welke woestijn dan ook; want dat zijn engelen, die je moed inspreken en je misschien wel een Bijbeltekst voorlezen, waarin staat dat 'jij nooit zult zinken', omdat het water waarin je verdrinken kan niet bij jou naar binnen kan dringen.

En let ook op de mensen die je een compliment geven, en daarmee je bestaan bevestigen met woorden als 'fijn dat jij er vandaag ook bent' en 'ik heb je een tijdje gemist' . Woorden van liefde, die je mag horen als woorden van God, van zijn bescherming voor jou, wat er ook gebeurt, waar je ook bent.

Dus ga ze maar aan, die woestijnen. Het is vreselijk, het is dorst, het is zuur, maar je kunt het overleven. Stuur de engelen niet weg, ze zijn er in alle soorten en maten. Mensen die zien wie je bent, mensen die aan jouw zijde staan, mensen die in je geloven. Mensen die als moeders én vaders van je houden. De bijbel leert dat die liefdevolle krachten uiteindelijk sterker zullen zijn, ze brengen de liefde steeds dichterbij: de liefde van God en voor God, de liefde voor de ander én de liefde voor jezelf.

Misschien denken jullie nu: dat was mooi, een goeie preek, maar ik zeg: er is meer:

Want we zijn nog aan het natrillen van Pinksteren, net als de bange leerlingen van Jezus aangeraakt met een krachtbron om te blijven geloven als we God en Jezus niet meer zien. Laten we die woorden van de Hemelvaartsdag nog even lezen tot slot: **HANDELINGEN 1**
4 Toen hij eens bij hen was, droeg hij hun op: 'Ga niet weg uit Jeruzalem, maar blijf daar wachten tot de belofte van de Vader, waarover jullie van mij hebben gehoord, in vervulling zal gaan. ⁵ Johannes doopte met water, maar binnenkort worden jullie gedoopt met de heilige Geest.'

8 Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde.'

Vertrouwen als je nu in die woestijn zit, daar kan je met geestkracht weer uit komen. Dat lijkt geheel je eigen weg, die jij alleen moet bevechten, die soms helemaal over je heen lijkt te komen, en jij dan maar moet zien wat er gebeurt.

Maar met Pinksteren begint iets volkomen nieuws, dat niemand goed heeft voorzien: de geestkracht van de Eeuwige is niet meer iets om naar omhoog te kijken, zo van: 'ik geloof wel dat er iets daarboven is...'

Na Pinksteren is Hij niet langer daarboven, maar hier beneden in mensen komen wonen!

Pinksteren is: zélf de duif boven jouw hoofd zien, en ervaren dat de woorden over jou als Zijn Geliefde door Hemzelf worden waargemaakt.

En niet alleen aan jou, zijn Geest is aan allen is uitgedeeld, uitgestrooid, uitgestort noemt de bijbel het.

Dan kan je uit je woestijn komen en is de tijd aangebroken om SAMEN te feesten alsof het Koninkrijk van God aangebroken is.

En dat kan je dan samen VIEREN, met zwart en blank en man en vrouw en roze en blauw en nog veel meer kleuren en talen en soorten van leven en liefhebben.

Dat gebeurt als mensen zichzelf leren kennen als de Geliefde en houden van de persoon die ze zijn. Zodra mensen elkaar erkennen en de verschillen liefhebben.

Dan vallen Pasen en Pinksteren op één dag en is het opstaan geblazen.

Dát valt nu al te vieren, als wij daarvoor open staan.